

Kalendár osobností okresu Galanta

Mesiac apríl 2019

Pred 85. rokmi (12.4.1934) umrel v Trnave kňaz, člen jezuitskej rehole **Andrej Čambál**. Teológiu študoval v Ostrihome. Do jezuitskej rehole vstúpil v roku 1892. Pôsobil ako kaplán a učiteľ náboženstva v Modre, kazateľ a predstavený rehoľného domu v Trnave. Usporadúval misie po Slovensku. V náboženskej spisbe bol propagátorom pútnických miest a pašiových hier. Andrej Čambál sa narodil v **Abraháme**.

Pred 70. rokmi (16.4.1949) sa narodil v Bratislave pätiar **Ľudovít Gyerák**. S boxom začínal v Slovane Bratislava. V roku 1967 sa stal Majstrom Slovenska dorastencov. Ako reprezentant ČSSR družstva B vybojoval rad medzinárodných stretnutí. Už počas pôsobenia v Bratislave chodil často trénovať do Galanty. Počas základnej vojenskej služby člen Dukly Bratislava a Spartaka Komárno. Odtiaľ prestúpil do **TJ Družstevník Galanta**. Bol zamestnancom ŠM Galanta. Získané tituly: Majster ČSSR (1974), Majster športu (1987).

Pred 120. rokmi (17.4.1899) sa narodil v **Šoporni** učiteľ a kronikár obce **Alexander Grill**. V roku 1919 absolvoval Učiteľský ústav v Modre. Pôsobil na rôznych školách v okolí. Od roku 1926 ako pomocný, o dva roky neskôr ako riadny učiteľ v Šoporni. Funkciu obecného kronikára vykonával v rokoch 1933-1946 a 1948-1964. Zaslúžil sa o založenie ochotníckeho divadla v obci. Pôsobil aj vo funkciách miestnej organizácie požiarného zboru.

Pred 125. rokmi (25.4.1894) sa narodil v Tajnej **Július Matis**, školský inšpektor a ochranár prírody. Prírodné vedy študoval v Budapešti. Po 1. svetovej vojne prednosta školského inšpektorátu, dozorca a organizátor ľudovýchovy v Nových Zámkoch, v Rožňave a v rokoch 1933-1948 v **Galante**. V rokoch 1948-1959 pôsobil ako generálny konzervátor štátnej starostlivosti o ochranu prírody. Zaslúžil sa o výchovu pracovníkov ochrany prírody, o prijatie zákonov o ochrane prírody, o zriadenie krajských stredísk pamiatkovej starostlivosti.

Pred 50. rokmi (26.4.1969) umrel v Košiciach **MVDr. Tomáš Gdovin**, veterinár, pedagóg a vedeckovýskumný pracovník. Veterinárstvo študoval vo Viedni a v Brne. Titul docent získal v roku 1957. O desať rokov neskôr je už vysokoškolským profesorom. V rokoch 1946-1947 pôsobil na Vysokej škole veterinárnej v Brne, v rokoch 1947-1949 na Povereníctve poľnohospodárskom v Bratislave, v rokoch 1949-1951 ako okresný veterinár v **Seredi**, nakoniec na Vysokej škole veterinárnej v Košiciach. Teoreticky i prakticky riešil problémy veľkovýrobných podmienok v živočíšnej výrobe.

Pred 90. rokmi (28.4.1929) sa narodil v Chynoranoch **Stanislav Kmotorka** SDB. Do Saleziánskej spoločnosti vstúpil v roku 1945 v Hronskom Beňadiku. V gymnaziálnych a pedagogických štúdiách pokračoval v Trnave, potom v **Hodoch pri Galante**. Už ako študent teológie v Taliansku bol hlavným organistom pri slávnostných bohoslužbách. V Bologni získal diplom z hudby a zborového spevu (1963) a vo Florencii zo skladania hudby pre kapelu (1967). Ako salezián sa v tejto oblasti čínil aj na poli výučby. Stal sa z neho aj hudobný skladateľ, komponoval prevažne duchovné skladby. V meste Florencia prežil vyše pol storočia, kde aj zomrel a je pochovaný.

Pred 125. rokmi (30.4.1894) sa narodil v Uhrovci DrSc. **Ladislav Szántó**, akademik SAV a ČSAV, pedagóg filozof, odborný spisovateľ a publicista. V roku 1914 absolvoval Učiteľský ústav v Lučenci. Pôsobil ako učiteľ v Čadci, v rokoch 1934-1945 v **Galante**. V rokoch 1945-1953 šéfredaktor, neskôr riaditeľ podniku Pravda. V rokoch 1953-1959 pôsobil ako pedagóg na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave, do roku 1967 riaditeľ Filozofického ústavu SAV v Bratislave. Do filozofického života vstúpil v 20. rokoch minulého storočia článkami a štúdiami.